

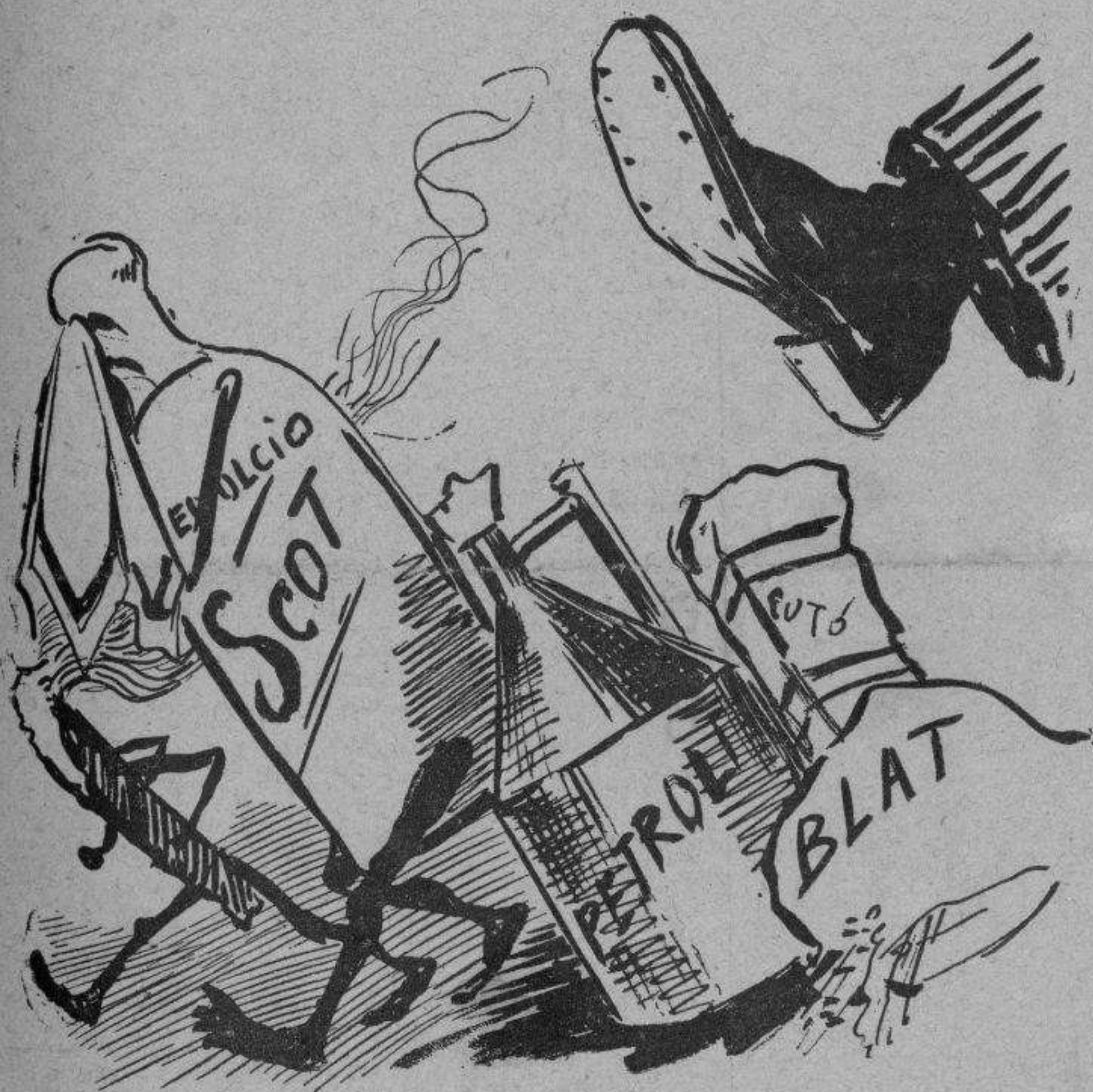


SETMANARI HUMORÍSTICH, POPULAR Y CATALÁ DE BONA MENA  
DESLLIGAT DE TOT PARTIT POLÍTICH  
SORTIRÁ CADA DIVENDRES

Se trobará en tots los kioscos de la Rambla y demás llocs de venda de periódichs  
Encàrrechs y correspondencia: Carrer de Barbará, n.º 16 bis, entressol porta 1.ª  
Número solt, 5 céntims. - Suscripció per un any, 3 pessetas.

SUMARI: Text: De tot arreu, per *Set-Ciencies*.—Coteig honorós, (poesia) per *J. Abril Virgili*.—Excursió als camps de 'ls esquilats, per *T. Espés*.—L'aren-gada, (poesia) per *Quillet*.—Quin contrast, (poesia) per *Pressechs Peles*.—No té cura, per *Mustafá Xiulets de Fusta Blanca*.—¡¡Las dotzell, (poesia) per *Avent Vingutjahi Sochaqui*.—Sociologia, per *Franch*.—Cantars, Epígramas y cosas que no son epígramas ni cantars.—A la vora del foch.—Telegra-mas.—Trenca-closcas.—Correspondencia.

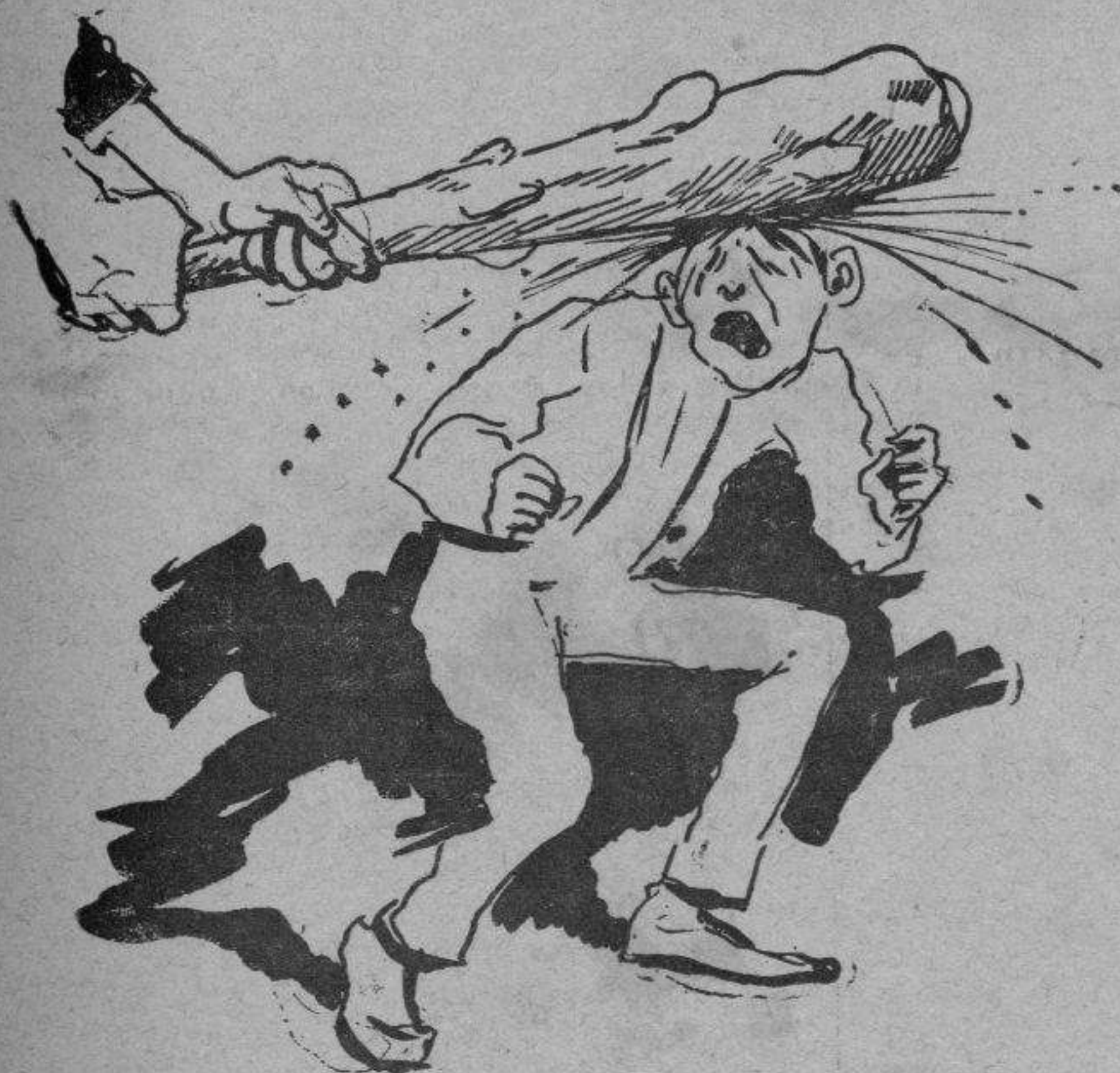
NOTAS D' ACTUALITAT



Tota aqueixa bona gent que aquí vivia molt felis, arramblant la nostra plata, d' Espanya sortiran prest, fent llesta via, dantli l' ordre formal, nostra sabata



Ab crits, gresca y soroll, la gran venjansa contra aqueix malehit *Tio Sam*, hem dut á cap, mes ara 'i mes de Juny ab pausa avansa ¡quantas carbassas ¡ay! rebrá 'l meu pap!



Aquest, de duro, en duro, en una jerra fins que comprá dos *Cubas* va estalviar aquí tenen l' efecte que la guerra ab los *mambisos*, á n' ell vá ocasionar.



Himne: ne... ne ne... ne ne... ne...

Hay unos patrioteros d' estirpe singular gritando Vi...vaes...pañá vil muerte suelen daa...ar

al quein fe...liz cumpliendo su sagrado deber nos manda queob serve...e...emos un digno proceder.

arsa y olé probecitos militares etc.



## DE TOT ARRÉU



**EUSAQUI** algunas curiositats del calendari: cap segle pot començar en dimecres, divendres ó diumenge.

Lo mes d' Octubre comença sempre en lo mateix dia de la setmana que 'l de Janer; Abril en lo mateix que Juliol, y Desembre lo mateix que Septiembre. Febrer, Març y Novembre començan també en lo mateix dia.

Pel contrari, Maig Juny y Agost, ho fan en distint dia.

Aquestas reglas no resan ab los anys bixests. L' any ordinari comença y fineix sempre pel mateix dia.

Cada 28 anys torna á servir lo mateix calendari.

Segons diu lo *Noticiero* la junta local d' instrucció pública de la vèhina vila de Gracia al passar la visita á las escolas, ha trobat que las laycas no reunexen condicions de HIGIENE ni de MORALITAT.

Res té d' estrany axó que ha trobat la Junta de instrucció pública de la esmentada vila, puix ja es sabut que la ensenyança sens relligió produheix efectes desastrosos. Y sino, aquí va un ramellet de pensaments que sobre la ensenyança layca han publicat varis autors. Heusaquí com la califican:

«Un perill espantós pera la societat.»—(Guzot).

«Una necessitat de lluyta sens treva pera las familias.»—(Cousin).

«La realisació de una idea boja y molt perillosa.»—(Lord Derby).

«Un sistema pernicios.»—(Gladstone).

«Una violació dels drets de la conciencia humana.»—(Sir. Robert Peel).

«Un vehicol de escepticismo.»—(Le Play).

«Una potencia pera 'l mal.»—(E. Rendú).

«Un capritxo insensat d' ensenyança, al que fore precis preferir la mort.»—(Sir Nortcote).

«Una amenassa d' anarquia.»

«Una utópia antisocial.»—(Carles Rogier).

Y jo que no só cap autor de nota ni res que s' hi assembli, afegiré:

«Un medi práctic de fer ruchs ab cor de roca.»

Una persona molt coneguda á Madrit y que ha mort fa poch temps, ha llegat 50,000 duros á las Conferencias de Sant Vicens de Paul.

Després dirán los *campanayres* que 'ls catòlics no fan caritat! A veure, ¿quants graus 33 y presidents de lògia hi ha, que dexin res als pobres? Al qui me 'n porti un tan sols, li regalaré una aubarda d' esquilat.

Mercés á las gestions y zel del governador civil de Toledo, Sr. Comte de Ramiranes, s' ha convertit al catolicisme don Adolf Martínez Horras, lliure-pensador de ideas avansadíssimas.

Després d' haverse confessat, va unir-se en matrimoni ab la muller ab qui vivia.

La ceremonia tingué lloch en la capella dels Comtes de Ramiranes.

L' espectacle resultá commovedor.

Després se celebrá lo bateig de dos nenas de tres y cinch anys, que s' anomenen Carme y Josefa.

Tota la població acudí á presenciar l' acte. Los padrins socorregueren esplendidament al nou matrimoni.

Per si la trepa d' en Calsas y Companyia no s' han convençut de lo molt que serveix la confessió, aquí va un altre exemple que poden afegir á la llista de tants com n' havem publicat.

Diu *La Voz de Peñaranda*:

«Ahir en un centre administratiu de la localitat, nos donaren la noticia de que per mediació del virtuós é ilustrat sacerdot de aquesta població don Gabí Usallan, havia sigut restituhida al Cós d' Artilleria la suma de 1,950 pessetas, que baix secret de confessió li foren entregadas en lo mes de Juny últim.

»Dita quantitat de 1'950 pessetas va ingressar

l' esmentat sacerdot, segons carta de pago, á Valladolid en l' expressat mes.

Als qui fan escarafalls perque en las iglesias se predica en catalá, motejantnos d' exclusivistes, los hi recomaném lo següent solt que publica un periódich:

«Una part de la premsa valenciana, ha emprés una decidida campanya perque se prediqui en valenciá, y no en la llengua de Castella, fundantse en que la major part dels oyents, segons confessió dels mateixos predicadors, se quedan completament á las foscas de lo que 'ls hi han predicat».

Ja ho veuen los *castellanistas*, no som solzament los partidaris de la llengua catalana los qui volem que á Catalunya se prediqui la divina paraula en lo idioma natural y propi del poble, sinó que á Valencia succeheix lo mateix.

Baix la direcció del erudit historiador é ilustrat arxiver del municipi de Manresa, don Leonci Soler y March, ha començat ha publicarse en aquella ciutat una «Biblioteca Histórica Manresana».

Surt un quadern cada setmana al preu de 10 pessetas l' any.

Tota la correspondencia deu dirigir-se al administrador D. Joaquim Sarret, carrer del Pópul, núm. 9, primer pis, Manresa.

SET-CIENCIAS.

## COTEIG HONRÓS

LEMA: ¡Dissaptes!

Sis horas; ja los obrers contents ab la setmanada, fent collas van carré avall parlant de coses passadas. ¡Com fan dringar los quartets per dintre de las butxacas! Qué contentons y alegroys, alegres com unas *pasquas* van carré amunt, carré avall sempre ab la mitja riälla com volguent di al mon-enter: —¡Ja tenim la setmanada! Al cap d' un quart ja no queda d' aquell dols esplay, ni rastre, al cap d' un quart... mes mentexo dos ne quedan, caps de casa caps calents; dos il-lustrats del dia, dos *tabernacles*.

Got-et, seguit de gotet com van engollint las blavas que sense cap *retintin* los hi endosa *La Campana*.

—Mira, diu un, lo rector de tal puesto, ó de tal altre, ha fet cosas, que 't dich Met que ni son per se contadas.

—¿Donchs que ha fet?

—Res, tu figurat

segons aquest paper canta, que desde dalt de la trona va di á n' als companys de causa:

—¡Germans meus; ¿voleu cremar? doncas llegiu *La Campana*. Voleu perdre la vergonya?

tení ráhons dintre casa? fins perdre 'l sentit comú?

llegiu, llegiu, las grans farsas que ab estil baix, grollerot, vos enjega éxa *altmanya*.

—Y que contestan aquests?

—Poca cosa, tres paraulas, que crech que faran mes mal que no pas una granada

li diuben *ruch-tó, carcunda*, y á mes á mes *orellasas* (?)

—Si que..... ¡noy! posan cinch mes de conyach!

—A mi de canyal Y entre gotet y gotet y esperit de totas classes se fan malbé 'l cos; 'l cor,

y lo que 's mes dolent, ¡l' animal Aquella nit van dormi com quasi tots los dissaptes á dintre la *casa gran*

ab la *mona* de companya. Molt al revés de 'n Peret y 'l xicot gran de 'n Sugranyas,

que quan surten del taller y mes á mes los dissaptes tot es tirá plans, pensá en cosas nobles y santas;

quedá pera l' endemá per tal Iglesia o tal altre ahont després de combregár y ohí una misa resada

anirán al Hospital, ó á la presó ó altras cas

á sócorre al desvalgut y aná aixis enriquint l' ánima—

Res d' aná per las tabernas ni res de llegi *Campana* lo dissapte á descansá dels fatichs de la setmana, y prou serens y resolts pogué esmersar la jornada del diumenge, en obras bonas en esplays que 'l cor examplan ¡per pogué abarcá la fé que 'ls aumenta l' esperança!

ABRIL VIRGILL

EXCURSIÓ ALS CAMPS DE 'LS ESQUILATS  
SISTEMA ODÓN DE BUEN

QUESTA setmana que tenim rogullat de mala manera en Cla y Catalá, á consecuencia de la papida, noli ha sigut possible encarregar-se del mó quarésma correspondent

com las setmanas passan y abiat de la quaresma se 'n cantarà gall ni gallina, avuy en lloch de mons hi pensat invitarlos á una excursió científica al estil de l' Odon de Buen, sino que axis ell se dedica á buscar micos, y també Hipparinosaltres anirém á buscar materias mes substanciosas sino en los camps de la ciencia, encara llor en los camps dels esquilats.

Dech ferlos una advertencia, perque després m' espavilin; posintse la roba pitjó, res del va de las festas, y sobre tot un calsat ben ordinari pot ser ab claus, es preferible.

—¿Perque, 'm preguntan? segnexin y callin perdriam temps y no podriam veure ni la meya de lo que jo m' hi proposat ensenyalshi.

¡Ah! 'm descuydava d' advertirlos que so invitat á n' en P. K. Cegu Ma, Fanfastich, Amarch, es dir á tota la colla del honorós ofici d' esquilats de la llana, puix vuy que's convensin per sos propius, dels resultats de la seva propaganda; pero ho veuen, la hora fixada passa ja de molt, y venen.... ni vindrán; perque aquests la massa llarga y contents ells, content tothom y tinga mals de cap que se 'ls passi.

Vaig á fer un toch de corneta y al moment xarem, atenció donchs.... tararit tit tit.

¡Altocooo!... Barretinayres.

Vagintme seguint ab ordre, y entrarem á aquest café, verdader punt de reunió del esquilat campanayres del poble; mirin sino lo que ha per demunt de las taulas, qu' es aquell munt de demunt de la taula? ¡ma! ¡quin capellanés de regras! ¡com se 'l miran aquell parell, de pines y quinas riallas hi fan! Es la Campana de Granada

(Un que juga al solo)—¡ay morros de...! per que 'm miras las cartas, me ca.... ab....

—¡Bo! ja 'l ha clavat.... y quina furtorota sent.... tapemse 'l nas.... ¡vaya un gust tant de porch que tenen aquesta mena de gent, de devant de tothom!.... alsa.... un altre.... y lo es mes estrany, es que en lloch de ferho com es regular.... ho fan per la boca; vetaqui la mala vada que llensan las sevas conversas. ¡D' axó diuen ser enllustrat! ¡Vaya un llustre mes gran que gastan!

Vaja, no 'ns espantem y anem entrant,.... es aquest que 's quexa? que n' haveu sentit un altre?....

(Una ven)—No; es que n' hi trepitxat un munt que n' han dexat aquells tres que are s' axecan

—¿Quins?

—Aquells que llegian la Tomasa.

—¡Ah! ¡qué volen que sigal! ¡pobrets! de tan poca pressa que 'l han pahida. Calleu y escoltem lo aquell tipo que llegeix un article d' en P. K.

Un que llegeix. «Lo demés ha de venir mes tard 'l mateix país anirá indicant las reformas que adaptin á las sevas necessitats.... ¿sentiu?.... es estrany lo que fan, perque parlan de las sevas necessitats.... silenci.

«Discutir avuy sobre 'l millor cultiu que correspon al camp».... (ara 'ls parla d' agricultura) «quan encara no possehim la terra» ¡ah! si, ja entés y per axó tota aquesta canalla ja preparan los fems.... pera quan la possehexin.

Bueno; ja 'n tenim prou; ara visitarem lo gran saló del Ateneo de la Fraternitat ahont s' está celebrant un gran meeting en la qual hi parla lo distingit orador ciutadá Vallés y Garlopa encara que no sé si 'ns hi podem ficar, perque diu qu' es plenissim de gom á gom....

Preguntarem á n' aquells que recullen las invitacions, á veure si 'ns hi deixarán entrar.

—Deu los guard; ¿que farían 'l favor de permetrems la entrada?

—¡Ay me ca....! que per ventura no saben sense invitació no s' hi pot entrar, me ca....



—Ey, ey, ey, ey, ¿qu' es aquest cap y qu' es aquest que no teniu necessaries 'ls esquilats?  
—Si per conta cas no toquen 'l dos ben depressa d' aquí, me ca.....  
—Altoooooo..... ja n' hi ha prou; calen qu' encara 'ns dura la fortor de la primera y creguen que n' hi ha ben be de sobras.  
Barretinayres, anemsen y deixemlo estar á n' aquest home perque 's veu que está enfiat ó be te 'l cólera morbo campanayre.  
¡Callem! ¡qué sentirem quan aplaudexen! y quins crits que fan! ara 's deu acabar.—Esperemnos un xich y quan siguin fora hi entrarem sens dificultat.

Bueno ja n' han sortit, ara se 'n van los de la porta, apa adins tots.  
¿Qui es aquest que crida?..... ¿qué? ¡encastat! eh, y de quina manera, vaja agafemlo entre quatre..... ¿qué diu aquest altre?..... ay, ay, aquest homes' aufega... mireu, sembla que plogui..... calleu..... cauhen gotas grogas..... ah..... si..... es lo vapor de l' aie de tots plegats..... bo..... un que rellisca.. ay noys com nos posém... ¡y quina pudó!  
¿Ja 'n teniu prou? y massa hi tot, pero ara compendreu com tota aquella faramalla que predican la democracia á sa manera, no 's mouhen dels salons y no 's tractan mes que ab senyoralla perque no hi há ningú que conegui mes lo panyo que 'l mateix sastre y ells saben que infiltrant á n' als seus devots PAGANOS odi á tot lo religiosos, han de acabar per convertirse en lo que heu vist ó sia en uns números 100 ambulants.

Pero ciudadá P. K. tinga compassió de Catalunya y ja que ab sa propaganda impia, ha desviat ALLÓ del seu conducte natural portantnos aquests focos de infecció y multiplicant las máquinas de fems, fassins lo favor de invitar al seu ilustre amich lo coleccionador de retalls Don Odón, pera que en lloch de organisar excursions ab sos dexebles, pel camp de la ciencia, las fassa pels camps dels seus Esquilats, per ahon ja veu quants elements ha de trobar pera l' estudi de la VENTAJA, CULTURA É ILUSTRACIÓ d' aquests homes que escoltan la esquerdada veu d' una Campana (com me deya un de 'ls millors amichs de vosté) tocada per un home foll, qual bogeria consisteix en un odi satanich y exageradissim contra 'l clero.

Barretinayres: no os dexeu axarpar may per aquests sectaris; si no voleu convertirnos com veheu, en verdaders diposits de mesquita.

T. Espés.

## L' ARENGADA

L' animal que en aquest mon entre gent civilisada te mes fama conquistada ab mes rahó que l' Odón es sens dupte l' Arengada.

No hi ha poble ni poblet, ni encontrada, ni masia, ni ciutat sia 'l que sia que ó bé de tort ó de dret no li fassi cortesia

Es un portento, un tresor; al mar per sa lleugeresa, fora per sa boniquesa, puix que va vestida d' or mentres dura sa vellesa.

Es económic son preu, sa carn es de la mes fina, ab tot menjar se combina y fins en cassos se veu que es excelent medicina.

Per la veu serveix també que es pastilla que no enganya, y ademes, cosa que estranya, lo seu cap es un e-qué pels bons pescadors de canya.

Tan gustós es lo seu such, mes, si es salada que fresca, que 'l que menjantne una llesca ab pa sucat, es un ruch si 'l prefereix á una bresca.

Dexa 'l ventre satisfet, propietat que la té tota, y si un hom te aprop la bota, com que fa bastanta set, no n' hi dexará una gota.

Y també aquest petit peix, que l' arregla 'l mes tanasa tant á fora com á casa té qu' es molt bó si 's fregeix y es bó crú, y també á la brasa.

A l' estiu per esmorsar ab un pebrot ó tomata, ó bé un rahim, es la nata, y á l' hivern pera sopar ab las cols quin tall l' empata?

Que 'l fer postres es precís perquè tens gent convidada ó perque es alguna diada, te trehnen del compromís los grans bunyols d' arengada.

Y apesar de son bon gust de sos dons y sa excelencia com li regoneix la ciencia

no falta, no, algún adust que digui que es pestilencia.

O també CEGA, Ó CIVIL, ab la passió mes ingrata li diu la gent insensata, ¡fins costella de barril!  
¡Jo no sé com Deu no 'ls mata!  
Quan la sento disfamar baldament per un sapastre per por, de fer un desastre, me n' haig d' anar á menjar una... cuxa de pollastre.

QUILLET

## QUIN CONTRAST

Entre... la porta está oberta lo goig canta á tota veu.....  
¡Ah, Esquilla de la... ¡Borratxa! deten ton cant ¡com hi ha neu!

Mare, vina, guayta, mira, mira la sang que á rius brolla, mira si trobas del cor, lo tros, per qui tant tu ploras. No crech ja ab los campanayres puix son gent tan baxa y folla que quan lo poble pateix,  
¡LO GOIG DE SON COR PREGONAN!!

PRESSECHS PELES.

## NO TÉ CURA



AL mateix compás que han anat augmentant la materia y forma de las malalties, s' han multiplicat també 'ls diferents sistemas curatius, de modo y de manera que no hi ha qu' espantarse, perquè quasi be 'ls diré qu' es impossible que 's mori un malalt sense asistencia facultativa y sense prová sis dotzenas de remeys.

Vagin triant: hi ha uns doctors de primera fila que van ab quatre potas, ey, no fassin mals pensaments, vull dir que 'ls arrossegan quatre potas, ó millor xafat, que quatre potas arrossegan lo carruatge á dins del qual hi van aquexas llumaneras de la ciencia, que se 'n diuhen metges de primera fila, y pot sé ab mes propietat entera morts, perque son cridats á presenciar los ultims badalls de tot aquell qui te cara y ulls y 'ls dallonsas per pagarlos ó per quedalsi á deure.

Aquests fan verdaders miracles; ditxós qui té vint ralets per anarhi á consultalshi, pero fills, no tothom pot veure ab bons ulls, ni té la bossa prou ben aparejada pera sofrir la baxa de cinch ó deu pessetonas per sabé ab mes ó menos seguretat si té d' amani 'ls trastos per aná á trobá la seca. De franch ja es una noticia prou cara.

L' amo de la casa ahon habito, com té 'l sistema nerviós (com ne dich jo, dels que tenen bona bossa), ben arreglat, encara no té un granet qualsevol de la casa, ja vá á consultá á una de aquexas notabilitats médeas de primer ordre que tenim á Barcelona.

No fá gayre temps va portarhi un seu fill que tenia un floronco sota la xella, com axis mateix vaig dirli, y 'l Galeno li manifestá que pel moment se presentava un excema quilorífich, filamentós ab caracter sinalagmatic simple.

—Be, be, no 'n fassi cas de aquests pronostichs, tregui tot y dexi axó de ximple y...

—Alerta, alerta, miri que 's tracta d' un simancas m' enten? me sembla que una notabilitat médica com aquesta que vol que li diga.....

—Ah, si, fassim 'l favor de dirme que es lo que li ha receptat.

—Miri aquí hi ha la recepta, llegexi.

—Permetim que n' haig de posar las ulleras ¡quina mala lletra que fa aquest bon senyó! ah, ah, are ja ho veig..... veyam: Pit... ta... ci..... um..... Dia... ca... lo... ni... bus.

—No sé que redimoni deu ser tot axó.

—Sab qu' es? donchs que ja 'l tinch á l' olla.

—Com s' enten?

—Miri, tots aquests llatinorums sab lo que significan? No? Donche un pegat de diacalón, que ab altres paraulas vol dir que 'l seu fill no té res mes qu' un floronco, ab perdó del Doctor Simancas.

Efectivament, al cap de vuyt dias se li reventava y llestos.

De metges de segona, de tercera, quarta y fins quinta fila no tenen mes que demaná especialitats d' axó, d' alló y de lo de més enllá, que 's titulan alumnos dels hospitals de París, de Reus y de Lóndres, directors de aquí, presidents d' allá qu' uns curan ab l' aygua, altres ab lo sol, qui ab globulillos ú homeopátichs, alopátichs, frenopátichs, simpátichs, antipátichs, es dir, fins al infinit.

Va vení una vegada á Barcelona un pobre pagés á qui jo estimava molt, acompanyat de la seva senyora. ¡Pobre don Sinforiá! feya temps que arrossegava una malaltia estranya d' uns sintomas especials, no tenia gayre gana, la pell se li tornava com de gallina, la sanch com aygua, sufría una tristesa, un neguit, tot ho enviava á la porra, y 'l metge de la població, molt entés per cert, conegut per lo senyó Tonet, havia ja agotat tots los remeys de ca 'l apotecari sense trovarli cap milloria, assegurantli que 'l seu mal no tenia cura.

Apurat y desitjós de trobar remey, varen empenyarse fins las orelles pera poguer venir á Barcelona en busca d' un metje que li desllorigués la malaltia.

Jo, com bon amich, vaig hostatjarlos á casa meva y m' oferí á acompanyarlos de Doctor en Doctor, á visitar totas las eminencias médeas de la capital.

Aquesta funció va durar mitj any y l' un me 'l va ompli de globulillos fins que li sortiren pel nas y per las orelles, y res; l' altre no li va dexá lloch del cos sense untura, ab un unguent ó altre; que sort que varem ficarnos á un d' aquests establiments d' ayguas, y allí ab mangueras, regadoras, galledas y fins ab portadoras, aygua per sobre, per sota y per tots cantons, va quedá aquell pobre home net de tal modo, que si no s' en dexa no se 'l que hauria succehit; figurintse que ja li comensavan á sortir aletas y 'ls ossos se li tornavan espinas; res se 'ns convertia en peix.

Desenganyats d' alló 'ns entabanen ab banys russos, y mes malament cada día; en una paraula, varen ser inútils las ayguas azoadas, las minerals, xarops, unturas, pastillas, etc., etc., fins que per no dir que ho havia probat tot, varem aná á consultar á un metje francès retirat, (que s' havia tingut de retirá per boig), pero que com havia sigut un gran sabi, molta gent li preguntavan pels seus mals, perque si 'l trobavan en un moment clar, era quasi assegurada la curació.

Ja hi som; ja l' examina, 'l polsa, l' axeca, 'l palpa, y ab un ayre molt doctoral y mitj xampurrat li diu: vos mateix m' haveu explicat la malaltia, (per cert incurable á Espanya), que patiu, son espanyol, y agricultor..... la vostra malaltia es la miseria..... y d' aquesta no 'n cura cap metje.

MUSTAFÁ XIULETS DE FUSTA-BLANCA.

## !!LAS DOTZE!!

Heus aquí que l' altre día vaig veure á dugas ratas que ballavan ab sabatas á sobre 'l cap de la tía

Faig un salt, m' en pujo enlayre y com feya tan de sol ensopego ab un cargol que 's menjava un escombriayre.

Y un burro que va passar volant, eridava á una nena de bolquers, que á una ballena dalt d' un pí, volia agafar.

Al veurer tal disbarat agafo tres bicicletas totas plenas de mongetas é hi corro desesperat.

Mes tan tost allí arribava me surt un mico furién que 'm diu soch lo doctor Buen y en lloch de parlar bramava.

Jo que á las dos ratas mato á n' al cargol desafio y al escombriayre faig xato talló un ala al ruch, l' aturo poso á la nena á n' al sol á la ballena al bressol y ab lo pí las dents m' escuro.

Tot d' un colp me quedo cego menjantme las bicicletas; pujo á dalt de las mongetas fins que ab la lluna ensopego y caych y 'l cap se m' esbotze mentres ab un gran regany sento un crit de ¡capsigrany ¿que no 't llevas? son las dotze!

AVENT VINGUTJAHÍ SOCHAQUÍ.

## SOCIOLOGÍA

### LA RAHÓ DEL DESGAVELL



Si en la construcció d' una casa, 'ls fusters volguessin esmenar la plana als mestres de casas, y aquests als manyans, y 'ls pintors al arquitecte y tothom se fiqués á la feyna dels altres, la casa resultaria tan mal feta que per forza s' en havia d' anar á terra desseguida.

Perque totas las feynas costan molt de fer, y si



## A LA VORA DEL FOCH

En Joan es un dels homes mes distrets del mon. L'altre dia s'en va a casa d'un amich, truca y pregunta per ell.

¡Ay!—Lo senyor fa dos dias qu' es mort—li diu la criada.

No importa—contesta—no mes li voldria dir dugas paraulas.

J. GUILERA.

Diumenje quan ma dona se'n anava a missa troba un senyor d'aqueixos de barret de copa alta, d'aqueixos tan *ilustrats* ó millor dit *enllustrats* que li va dir.

—Ahont aneu bona dona.

—A missa.

—¿Y perque aneu a missa?

—Perque Deu m'ajudi en mos treballs, perque me dongui pa pera donar a mos noyets, forsas per educarlos; y pera tenirlos un dia ben bonets y religiosos.

—¿Si?, pues mireu jo tinch un fill que está molt tranquil y grasonás y no ha anat may a missa.

—Donchs miri; a la cort de casa hi tinch un porch que está mes tranquil y gras que son fill y tam-poch no ha anat may a missa.

Wifred

Cantallops 15 de mars de 1896

En un camí:

—Alto. Los diners ó sinó.

—Dispensi.... també aném per lo mateix.

—¿Ahí vas menjá carn y era divendres?

—Si noy sí; ben bona que era.

Axí ho fa 'l nostre ruch; si pot arribar al blat, prou dexa 'l herba.

UN JOVE.

## Telegramas

*Vilada, 18; 8 m.*—Tant fruyt han fet a n' aquest poble los dos primers sermons de Quaresma de LA BARRETINA, que 'l diumenge proppassat lo Sr. Lector se cregué obligat a donar les gracias al poble per la extraordinaria concurrencia a cumplir lo Precepte pascual y a totes los funcions de l' Iglesia.

LO JEP XICH.

*Cassá de la Selva, 18; 10 m.*—Va venir aqui un tal Vilaret, pensantse que 'ls parés de familia de Cassá serian prou llanuts, pera permetre que ab lo seu laycisme los hi convertís los fills en gossos ó en ruchs, pero ja se li van axugant los morrillos; y si no mira de\_tocá 'l dos, la fam lo treurá mes que depressa.

Aquests sectaris volen atrapar la llebra al jas; y no pensan que *la Barretina* nos ha enterat dels funestos resultats que han donat a Fransa las escolas laycas. Visca nostre digne Rector que tants esforços fá pera treureli las pocas ratas que ha lograt axarpar a la ratera.

SENSEPELS ALALLENQUA.

*Santa Cecilia de Montserrat, 18; 4 t.*—¿Saben perque están que treuhen foch pels caixals los pochos partidaris d' en Calsas que aqui hi ha? Donchs perque nostre Párroco. que es molt axerit, los hi va ensenyá un retrato de cos enter del director de la Campana. Quan lo van veure ¡quin tip de bramá 's van fer! si 's descuida s' hi fan a raigs de cossas.

PICA PICA ROCA.

*Pallejá, 18; 3 t.*—Rebut lo telégrama de vosté en lo qui 'm dona compte de las riallas que feya 'n Calsas al llegir en lo Ateneo voltat de ricatxos, la famosa carta que 'ls esquilats d' aqui, li varen escriure.

Me 'n alegro molt; perque encara que no l' han posada tota, ja 's veu en las orellassas del qui la va escriurer y sobre tot lo *donetas* que son los *esprits forts* de Pallejá, Campanayres.

CLARINET.

*San Martín de Sasgayolas, 17; 8 n.*—Al enterarse 'ls de la Colla de 'l Pel de Roca Ruch, de que a Cuba morían centenars de soldats espanyols, y de las llágrimas de tantas mares ¡may dirían que

van fer? Donchs moure una sarracina perque l' alcalde no 'ls deixava ballar lo dimars de Carnaval.

Y despres escriure una carta al Femer d' en Calsas dihentli que la primera condició que 's necessita pera empunyar la vara es tenir formalitat. ¡Dirlos que nostre Alcalde no té formalitat per habelshi donat una lliadó fins de ser homes racionals respectant las desgracias de tants y tanta compatriotas!

K. BARRA.

## TRENCA-CLOSCAS

Xarada

*Prima quarta* 'n te tothom mes en molts ma *tersa prima* va un poch magre, per disort, de *dos quarta* allá 'ls deserts se 'n trova, y de mon TOTAL n' han de tenir 'ls Cafés.

NARCIS ALSINA DE B.

Geroglífich

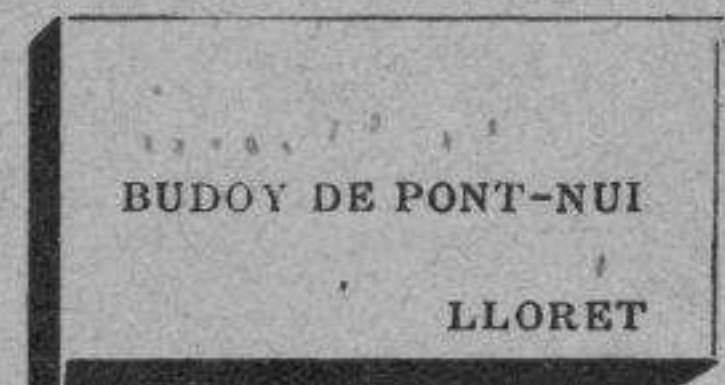
```

::
+ + + +
  D
  I I

```

FREIXAS.

Targeta



Formar ab aquestas lletas lo nom de dos colabors y per lo tant católich y altre que ni es colaborsador ni católich.

ROCH RICH Y RUCH.

Logogrifo numérico

1	2	3	4	5	—	General.
3	3	1	2	—		Cavitat subterranea.
4	3	2	—			Passió.
2	1	—				Utensili de pesca.
5	—					Consonant.

UN OLOTÍ.

Solucions als trenca-closcas del número passat:

A la xarada: A-mar-gós.

A la targeta: Sant Andréu de Palomár.

## CORRESPONDENCIA

J. B.: s' haurá extraviat lo segon paquet y ho sento pero ja 'l rebrá y perdoni.—Un Olotí; me sembla que hi tenia dos envíos, los logogrifos al torn.—R. T. T.: n' havem parlat massa.—M. M. y M.: servida sa suscripció y molts mercés de sos oferiments. Pot consultar ab aquells senyors ensenyantlos lo periódich y los qui ho desitjin que ho demanin puix a tots n' havem enviat junt ab trenta mil nombres repartits en lo que va d' any entre tots los pobles de Catalunya.—J. C.: lo Suicida si l' arreglés fentlo mes literari y mes ben filat aniria.—Josep Pons: lo vers no té combás y 'ls impossibles tots menos un, s' han publicat.—Nió de Cambra: la falla no l' entench; los rombos al torn.—J. Vazquez: está ben versificat y mirarém d' arreglarlo.—Xulit empeltat de Cireras; entre tots tres pots se 'n farà un de sencer.—R. Picot: lo pensament es bonich pero hi falta mitja cana, ja veurém de complaurel; y mercés del nou suscriptor que no sé si voldrá 'ls nombres desde primer d' any.—Signonet: tinga la bondat de veures vosté mateix ó de dexar nota a l' administració.—Picafort: diguils que 'ls brams d' asa no arriban a LA BARRETINA y las cossas menos.—V. C.: me faig cárrech del que 'm diu pero si 's fes lo reparto 'l diumenge?—Pelagalls: digui de quin gallinó es aquex gall qu' envia.—Toni sense por: lo mateix li dich.—Pau Farendreu: no va entendre la oferta, llegexi be y veurá a qui correspon; lo qu' envia al torn llarch.—T.: li agrahiria molt que demanés per lo Director a la Administració y podria donarme dades pera un article ó acordar la forma de resposta a tan salada manera de procedir.—Noy Jaume, Héroe de Sant Quinti, Enrich Clarena, Un Gepich, Mingu Cibadas, Faluga, Pelatufas, A, a, atxim, Serratosa, Un Pierolench, L' escolá de la Hermita y Felip segón: arreglat y no arreglat anirá quelcom de tots vostés.—Cassanall, Mú-sich de saque, Présechs Peles, Redenbach, N. A., Toni-gros, Rosegataps, Noy Petit, T. M. y F. y Tillet: lo qu' envian no acaba de fé 'l pes.—J. Abril Virgili, Cantayre de Tagstet, Liriquilidich, Sem Laspua Jemvol, Ermitá del Sió, Aucell de la Segarra, y als demés colaborsadors que 's sentin ab forças, los hi agrahiré un articlet curt ó poesia, propis pel número serio que tots los anys acostumem a donar per setmana santa. Urgeix ho envin ab temps.—Joanet d' Espolla, vosté també y menos de 'l qu' envia.—B. Agnés: será servit ¡vaya una arrambada que 'm clavel m' heu enfonzat una costella a la brasa ¡Visca Toró!—R. Riera: entesos y al cel sia; ja l' hem encomanat a Deu.

Imp. de P. ORTEGA, Aribau, 13—Barcelona.

un ademés se entreté en ficarse en las dels altres, encara l' ha de fer pitxor.

Suposar que un home sab de tot y sab mes que 'ls demes homes plegats, es suposar un impossible y, no obstant, sense adonarnos en molts vegadas ho fem.

Una de las principals rahons del desgavell que tant nos fa patir desde fa temps, es cabalment aquesta: are tothom sab de tot y ho critica tot; constantment veureu com desde la taula d' un café, s' arregla 'l mon.

Si succehis que 'ls sastres esmenessin la plana als advocats y 'ls advocats als barbers y aquests als generals, ells als texidors, los texidors als metges, ab tants disbarats com se farian, encara no 's faria tant mal com are: perque are no succeix axó, sino que cada hu es mes sabi que tots los haguts y per haver.

D' aquesta manera la societat no pot anar be: axis com un barco naufragaria si tots los que 'l tripulan fossin fogonistas ó tots capitans, axis també ha de estar a punt de un naufragi una societat en la que tothom se sent bo pera tot, fins pera governarla, que es la cosa mes dificil que hi ha.

Axis com hi ha un refrá que diu *home de molts oficis, pobre segú*, també 's pot dir: «home de massa sabiduría, burro segú».

Se dirá que l' home te dret a que 'l governin be y a criticar a qui ho fassi malament, pero tot aixó no te res que veure. Aixó son cosas que hi barrejan los diaris que 's duhen massa *amichs* del poble, ab lo fi de dur l' aygua al seu molí.

Procuri cadascú h'ú dintre y fóra de casa seva se un bon home, pero bon home de veras, y la qüestió estaré per ell resolta.

Perque encara que las cosas seguexin ab desgavell, l' obrar be sempre porta be; y ell, aquest tindrà.

La raho del desgavell, donchs, es que tots volem ser massa sabis y que 'ns fiquen de sobras en molts cosas que ningú 'ns hi demana.

FRANCH.

## CANTARS, EPÍGRAMAS

COSAS QUE NO SON EPÍGRAMAS NI CANTARS

Cantars bilingües

Cuando Abril esmalta flores en mil ecos diferentes. en «Calsas» llensa garrofas que 'be 's troban sense *lentes*.

Nadie ha de engañar a nadie ley divina es, muy humana, y si vols cumplí be aixó no compris mes la *Camama*.

J. M.<sup>a</sup> SOLER.

Epigrama

Entrevesat a la acera un gallego emborraxat tranquil dormía lo gat sense modos ni manera; observant la policia que no 's podia passar al punt lo va despertar ab sa habitual cortesia.

—*Levántese usted muy pronto*, li diuhen, y quan fou dret

—*Ahora*, (dantli un bolet)

*derechito a casa, tonto*.

Enfadat aquell gallego de tanta bellaqueria:

—*Con que derechitu, deya, derechitu, si es que puedu*.

FRANCISCO LLORELLA C.

Refrans contrariats

El comer y el rascar... es millor qu' el treballar. Donde hay gana... lo millor es menjar.

Quien busca... ha perdut alguna cosa.

En casa del herrero... soroll segú.

Quien bien te quiera... te dará molts gustos.

Tras los años... ve la mort.

Quien todo lo quiere... senyal que no 'n té prou.

Quien mucho abarca... te las mans llargas.

Quien calla... no diu res.

J. ROBERT P.

Impossibles

Pera fer mitxa... agullas d' estació y fil telegrafich.

Per servar los fils telegrafichs... pals del cartipás.

Pera fer llum... encendre la del enteniment.

Pera fer un bon caldo... tirar a l' olla una pilota de goma.

Pera ratar... un gat de ví.

Per un segador... segar ab un volánt de máquina de vapor.

Pera un llibreter... compondre un llibre ab fulles de pí.

MARQUÉS DE URGEL.